

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia listopada 2009 r.

**Pan
Zygmunt Cholewiński
Marszałek
Województwa Podkarpackiego**

LRZ 410-18-04-09

P/09/095

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych w administracji publicznej w latach 2005-2009 I półrocze.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą.

W latach 2005-2009 (I półrocze) w Urzędzie zatrudniano osoby niepełnosprawne, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy na 6,5 etatach w styczniu 2005 r. i na 13 etatach w czerwcu 2009 r. Udział procentowy osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Urzędzie w stosunku do ogółu zatrudnionych wzrósł z 0,2% w styczniu 2005 r. do 2,05% na koniec czerwca 2009 r. Zatrudnienie, w przeliczeniu na pełne etaty wzrosło z 319,38 w styczniu 2005 r. do 633,88 na koniec czerwca 2009 r.

W okresie objętym kontrolą szybsze tempo wzrostu zatrudnienia osób niepełnosprawnych nie było możliwe z uwagi na fakt, że Urząd mieścił się w 11 budynkach własnych lub wynajmowanych, rozmieszczonych w kilku miejscach miasta, a dopiero od bieżącego roku posiada stałą siedzibę mieszczącą się w nowym budynku, który jest w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Do czasu przeprowadzki do stałej siedziby, budynki zajmowane przez Urząd nie były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i nie zapewniły im odpowiednich warunków pracy.

Powyższy stan faktyczny był przyczyną braku aktywności Urzędu w podejmowaniu działań informacyjnych, zachęcających osoby niepełnosprawne do pracy w charakterze pracowników samorządowych.

W obecnej siedzibie Urzędu nie występują bariery techniczne utrudniające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym. Otoczenie budynku, ciągi komunikacyjne wewnątrz budynku, pokoje biurowe i zaplecze sanitarne jest technicznie przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych pracujących w Urzędzie, a także załatwiających sprawy.

W okresie objętym kontrolą wykazano, że Urząd zrealizował wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) z tytułu nie osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w łącznej wysokości 736.010 zł, w tym: w 2005 r. - 18.784 zł, w 2006 r. - 71.049 zł, w 2007 r. - 159.110 zł, w 2008 r. - 305.930 zł i w I półroczu br. - 181.137 zł. Urząd dokonał w/w wpłat w należnej wysokości i w terminach określonych w przepisie art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2008 r., Nr 14, poz. 92 ze zm.). Plany wpłat sporządzano w oparciu o rzeczywiste zatrudnienie w Urzędzie na rok następny, niezbędne do funkcjonowania Urzędu i wypełniania ustawowych zadań.

Urząd wykorzystywał możliwość obniżenia wpłaty na PFRON, przewidzianej w art. 22 w/w ustawy *o rehabilitacji*, z tytułu zakupu usług lub produkcji w zakładach pracy chronionej, osiągając z tego tytułu ulgę w łącznej wysokości 29.131 zł.

W kontroli ustalono, że spośród 13 osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności zatrudnionych w Urzędzie na dzień 30 czerwca 2009 r. - 9 osób miało orzeczony lekki stopień niepełnosprawności, a 4 osoby - umiarkowany. Wszystkie osoby niepełnosprawne były zatrudnione na podstawie umowy o pracę, w tym 12 osób na czas nieokreślony i 1 na czas określony.

Ustalono, że dla jednej osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zatrudnionej od dnia 30 listopada 2005 r., Urząd nie wystąpił do Państwowej Inspekcji Pracy o uzyskanie pozytywnej opinii o przystosowaniu stanowiska pracy do potrzeb osoby

niepełnosprawnej. Obowiązek uzyskania takiej opinii dla osób zatrudnianych po dniu 1 lutego 2003 r., został nałożony przepisem art. 4 ust. 5 pkt 1 w/w ustawy *o rehabilitacji*.

W okresie objętym kontrolą rozwiązano stosunek pracy z 5 pracownikami niepełnosprawnymi i nie stwierdzono przypadków nieuprawnionego lub niezgodnego z prawem rozwiązania umowy.

Ustalono, że w Urzędzie respektowane były uprawnienia osób niepełnosprawnych, wynikające z przepisów w/w ustawy *o rehabilitacji*, w tym w szczególności: prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego (art. 19), prawo do zwolnienia z pracy w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, bądź do udziału w turnusie rehabilitacyjnym (art. 20). Nie było również przypadków ograniczania osobom niepełnosprawnym w możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych i uczestniczenia w szkoleniach organizowanych przez Urząd. W latach 2005 -2009 (I półrocze) pracownicy niepełnosprawni brali udział w 37 szkoleniach i kursach prowadzonych w Urzędzie.

W okresie objętym kontrolą Urząd nie korzystał z programów realizowanych przez PFRON oraz nie ponosił wydatków związanych z realizacją prac wyszczególnionych w art. 26 i 26e w/w ustawy *o rehabilitacji*, dotyczących głównie przygotowania i wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych. Korzystał natomiast ze środków Unii Europejskiej, co stwarzało możliwość refundowania kosztów związanych z zatrudnieniem, podnoszeniem kwalifikacji oraz wyposażaniem stanowiska pracy w pełnej wysokości poniesionych kosztów.

Przedstawiając Panu Marszałkowi powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

- podjęcie działań mających na celu wykorzystywanie wszystkich dostępnych instrumentów ustawowych oraz programów stymulujących wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Marszałkowi prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli oczekuje od Pana Marszałka, w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku,

bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania tej informacji liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.